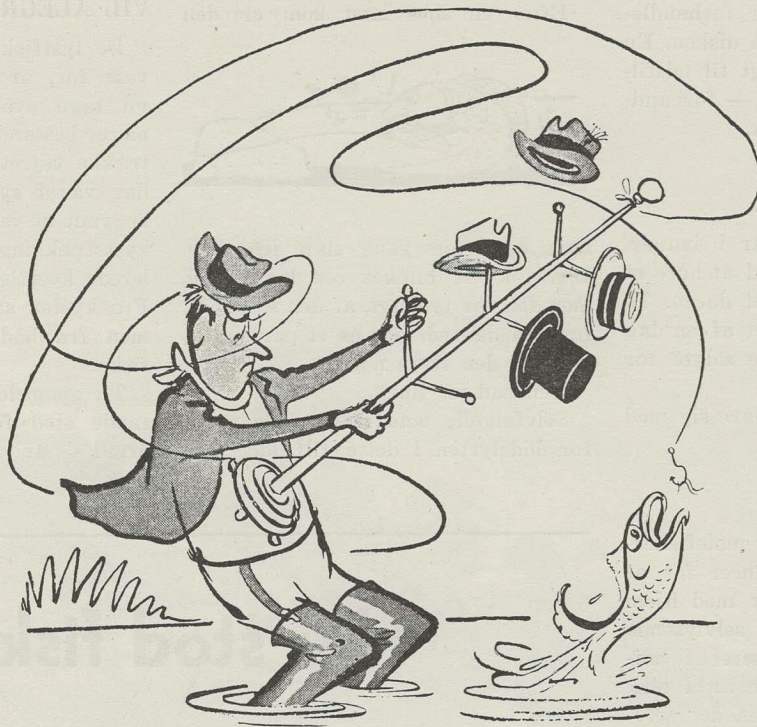

Laksespindestangen

Lord, suffer me to catch a fish
so large that even I,
when talking of it afterwards
may have no need to lie.

Dette er vistnok den originale „anglers prayer“ i undertegnedes oversættelse:

*Forund mig, Gud, en fisk at få
så vældig, at selv jeg,
når om den jeg fortæller, ej
behøver lyve så.*

Ja, denne fiskerens bøn gælder naturligvis *laksen*, dette skønne og ædle væsen, som kaldes „kongen blandt fiskene.“

Den er såvist også et stykke fornemt vildt, som det er alle sportsfiskeres drøm at fange.

Og står man efter kortere eller længere tids hårdt arbejde med en sådan tamp ved sine fødder, er det også, som om alle ens tidligere fangster blegner ved sammenligningen.

Til en så kongelig fisk kræves der en „kongelig stang“, og man må have

Henrik Bech fortæller alle enkeltheder om bygningen af en virkelig fin laksestang . . .

lov at sige, at en færdig lakse-, flue- eller spinnestang af splitcane er et pragtfuldt stykke værktøj, der er sin modstander fuldt værdig, — måske især når man beskuer *sit eget værk* — hvilket jeg håber, De kan give mig ret i, når De har fuldenst den stang, vi skal skrive om her!

Juhani Aho har i „Små Fisk og store Fisk“ skrevet sin berømte fortælling „Fiskestangen“ — læs den, så giver De mig ret!

Man fisker jo laks både på flue og på spin, og da størsteparten af danske laksefiskere bruger spinnestang til skeer, spinnere, woblere eller rejer, vil vi denne gang bygge en *lakse-spinnestang med middel aktion på 10 fod i 2 dele.*

Det gælder naturligvis her, som

ellers, at man, hvis man foretrækker at bygge enten en 9 fods eller en 11 fods (og længere behøves kun yderst sjældent), kan man blot gøre stangen henholdsvis kortere eller længere med tilsvarende formindskelse eller forøgelse af taperen.

Jeg skal i en senere artikel behandle spørgsmålet „Taper“ mere udførligt, da denne i virkeligheden er stangbygningens alfa og omega.

Vi giver nu stangen følgende taper:

Toppen: 5,5—11,4.

Bundstykket: 12—14,4.

Dette vil give en stang med en forholdsvis smidig, middelstiv aktion helt ned i bundstykket, altså en stang, der hverken er for blød eller for stiv.

En spinnestang — altså f. eks. og så en kyststang — skal *ikke* have nogen udtalt topaktion (som f. eks. en tørfluestang), men svigte jævnt gennem hele stangen.

Det bliver altså ikke en stang til konkurrencekast — en sådan skal være betydeligt stivere og kraftigere — *men en fiskestang*.

Vi må altså have splitter, der i færdighøvlet tilstand skal måle:

Toppen: 2,8—5,7.

Bundstykket: 6—7,2.

Med den sædvanlige sikkerhedsmargin på 15—20 % — lad os nu og fremdeles hellere sige 20 % — giver dette os

ca. 2,8—5,7

og 7,2—8,6

og altid hellere lidt mere end mindre.

Ved at se på *tegning 20*, vil De forstå, hvorfor vi må have den 20 % margin, idet B/ — som altid — er det mål, vi altid bruger, = $\frac{1}{2}$ stangtykkelse, givetvis *altid* er kortere end A/, som er de 3 splitfladers bredde, når splitten er færdighøvlet, og altså *det samme som chablon-furens bredde*.

Af både 1/ og 11/ vil De se, at den forskel er mellem 15 og 16 %, så når jeg siger 20 %, er det ikke for meget. Går der en splint af — og det er altid af en af yderfladens kanter — bliver fladen her let 1 à 2 mm smallere, og det kan være nok til at ødelægge en ellers fejlfri stang.

Længden af hvert af de to stykker er 5 fod = $5 \times 30,5$ cm = 1525 mm. Chablonen skal altså — i eet stykke — være ca. 1550 mm, men hvis De tænker på at bygge en 11 fods stang, der kræver en chablon på 1678 mm, bør denne have i alt fald denne længde.

Målene til den 5 fods fure afsættes da ca. 75 mm fra f. eks. den nederste, tykke ende.

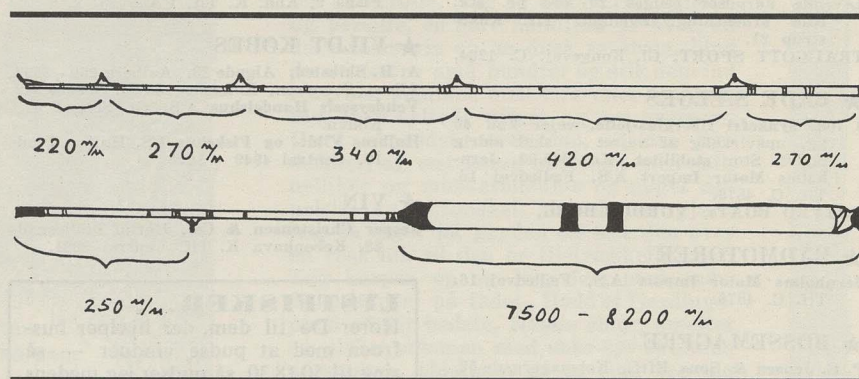
Vi giver splitterne den sædvanlige „længde-margin“, ca. 60—80 mm, bl. a. af hensyn til knoernes forskydning. Den tonkin-stok, vi bruger, må altså i den tykke ende måle mindst 8,6 mm og ca. 1600 mm derfra mindst 7,2 mm.

Høvling, lmning etc. foregår som sædvanligt, men da det er en kraftig stang, må man efter limningen *stramme snorene ekstra godt*, og husk *endelig at rette den næsten altid forekommende snoning af især spidsen*.

Efter den sædvanlige tørreperiode pudser vi stangstykkerne af og giver dem — dog først efter endnu en tørreperiode på nogle dage — en gang lak, og når denne er tør, tager vi fat på håndtaget. Længden af dette er noget af en smagssag; selv foretrækker jeg til denne spinnestang et godt langt håndtag på ca. 800 mm.

Da bundstykkets diameter fra flade til flade er $12 \times 14,4$ mm, må korkringenes huldiameter have omtrent samme mål, men mål hellere diameteren ca. 800 mm fra den tykke ende, så får De det nøjagtige mål. 2 huldiameter er nok, altså i dette

tilfælde henholdsvis 13 og 12 mm. Tag 50 % af hver slags, så skulle det passe. Da en korkring i reglen er ca. 25 mm høj, behøver vi ca. 32 stk., er højden mindre naturligvis flere. Køb i alle tilfælde nogle ekstra. Når håndtaget er pudset af til den ønskede tykkelse, kan man „plombere“ de sorte steder i korken, der er hårde og ofte porøse, så der kan være ret dybe revner i den.

Materialet hertil får vi f. eks. af det affilede korksmuld, som man altså bør gemme i en dåse. Det må være fri for større korkstykker og ikke for groft. Det blandes simpelthen med cellulim og proppes i revner og huller, efter at man har skrabet det sorte ud med en kniv. Det ses en smule som lysere pletter til at begynde med, men disse forsvinder ved brugen. Dels pynter det på håndtaget, dels gør det dette *vandtæt*, hvilket selvsagt er af betydning.

Jeg anbefaler også her at bruge almindelige aluminiumsringe som hjulholdere, da disse, når de blot tilpasses *stramt* til korken, holder hjulet fast nok. Man ser ofte, at selv store engelske firmaer bruger en — nederste eller øverste — fastskruet hjulholder sammen med en løs ring, men da jeg ikke kan fordrage at sætte skruer i en splittestang, da dette uvægerligt må svække denne mere eller mindre, bruger jeg det aldrig.

Så kommer vi til ferrulens påsætning.

Til denne stang må vi have en ekstra kraftig og noget længere ferrule. Sandsynligvis kan denne fås i de større sportsforretninger, men for alle tilfælde skyld får De her — *se tegning 22* — min egen specielle model, som jeg kun har gode erfaringer med. Det kræver ganske vist, at De kan få en mekaniker til at lave den for Dem, og den bliver ikke helt billig. Har De en sådan mand, eller kan De selv (endnu bedre) lave den på en drejebænk, må De blot huske, at den ikke gerne må drejes ud af hel messing eller bronze, men må være lavet af „trukket rør“, der er betydeligt sejgere.

Ved fastsætningen må vi anvende megen omhu, navnlig må ferrulen endelig gå *meget stramt* på træet, og husk også at dimensionere den så

rigeligt, at der ikke skal files for meget af kanterne på træet. Den bør altså — og *dette gælder altid og for alle ferruler* — omtrent kunne gå *uden på stangstykkets kanter*.

Ved beviklingen foretrækker nogle her tynd kobbertråd. Dette må vikles *meget stramt på*, men da det er højst uelastisk, foretrækker i alt fald jeg selv altid nylon, der dog trækker sig lidt sammen ved lakeringen, og

efter mine erfaringer holder det lige så godt, om ikke bedre.

Så skal vi have sat broer o. s. v. på.

Køb *helst hårdtforkromede* — som ellers — ret kraftige broer, gerne med en tykkelse på ca. 2 mm og med en huldiameter på fra ca. 10—6 mm og ca. 8 mm for topøjets vedkom-mende.

Anbringelsen ses på *tegning 21*.

Skulle nogen foretrække en bro mere på toppen, kan man blot formidske afstandene tilsvarende.

Efter bevikling lakerer vi som sædvanligt og kan så nogle uger efter beundre det „kongelige våben“, vi har skabt — en stang, der fra England vil koste 4—500 kroner!

Jeg er forberedt på, at det vil volde vanskeligheder at få fat i tonkin, der er tykt nok.

Imidlertid har jeg fået besked om, at der kommer tonkin ehrlit i slutningen af januar eller i februar; men vil man ikke vente så længe, er der ikke anden udvej end at *dobbeltbygge* i alt fald bundstykket, — og forøvrigt er det mest almindeligt at dobbeltbygge sådanne sværere stænger helt igennem.

Jeg skal i en senere artikel (februar) skrive om dobbeltbygning, da dette faktisk i mange tilfælde er nødvendigt og desuden ofte kan „redde“ en del tyndere tonkin for en — tonkin, man ellers ikke kan bruge til noget. Man må heller ikke gå ud fra, at de tynde splitter altid kan eller skal bruges til spidser — tværtimod bør man, hvis man vil bygge en stiv spids, oftest bruge relativ tyk tonkin.

Dette kommer jeg automatisk nærmere ind på, når vi skal bygge fluestænger, først en lakse-fluestang og — som rosinen i pølseenden — en ørredstang, denne den eleganteste af alle stænger — og den sværeste at bygge.